

Mundu zaharra berritzea

ARITZ GALARRAGA

Gizakiaren lagunik onenak izan daitezke zakurrak, noski, katuak, perikitoak, are, kasu batzuetan, beste gizaki batzuk ere. Nire kasuan dira, dudarik gabe, liburuak. Beti daude laguntzeko prest, ez zaituzte inoiz abandonatzen, ez dizute trukean gauza handirik eskatzen –tarteka hautsa kentzea, besterik ez–. Liburuak dira, sarri, egiazko konpainia noblea. Eta, “lagunak, gutxi eta onak”, beste gizaki batzuekin gertatzen ez zaidan moduan, liburuekin bai, liburuekin lasai asko praktika dezaket gehiegizkotasuna, neurrigabekeria. Ez naiz bakarra.

Gogoan izango duzue Alexandro Handia, Alexandro Mazedoniakoa, edo soilik Alexandro, haren buruan jaio baitzen liburutegi unibertsal bat sortzeko ideia. Irene Vallejak kontatzen digu, xarmanki, *Infinítua ihi batean* liburuan, hain justu, liburuaren asmakuntzari eskainitako lanean. Liburutegi absolutu eta perfektua osatzea zen ametsa, denboren hasiera-hasieratik aurrerako egile guztien lan guztiak bilduko zituen bilduma. Mundua konkistatzera dedikatu baitzen Alexandro, garai hartan greziar batek ezagutzen zuen mundua, baina *Iliadaren* ale bat zeramala ibili zen Afrikako eta Asiako bideetan barna. Vallejoren hitzetan, existitzen diren liburu guztiak biltzea munduaren jabe egiteko beste modu bat da, “modu sinbolikoa, mentala, baketsua”. Hala-xe abiatu zen Alexandriako Liburutegi Handia.

Liburuak biltzetik beste hainbat gauza biltzera egiten du salto ez jende gutxi. Miguel Sanchez Ostizek, adibidez, *Viaje alrededor de mi cuarto* lanean azaltzen duenez, non egiten duen bizitza oso batean pilatutako liburu, objektu, oroitzapenen inbentarioa. Ariketa arriskugarria izan daiteke, halere, pasio orok kaosarekin egiten baitu muga, zioen Walter Benjaminek, eta bildumatzearen kaosak oroitzapenen mugekin. Mundu zaharra berritzea baita, Benjaminen arabera, bildumagilearen desiorik sakonena. ●

KANPORA
GURE
EREMUTIK!
EDOZEIN DELA ERE...

ADUR

Zientzia

Bizkarrezur-muina estimulatzeko duen inplante bati esker, paralisi osoa zuten hiru pertsona lehenengo egunean bertan ibiltzen, bizikletan eta igerian jarri ditu teknika berri batek. Paraplegikoei esperantzaren atea irekitzen dien teknika Suitzian aurkeztu dute.

AHT

2030a aurretik Gasteiz eta Iruñea arteko AHTren tartea eraikitzeko aurreikuspenik ez dagoenez, halakorik ez eraikitzea proposatu du Europar Batzordeak. Berriaren harira, AHT Gelditu! mugimenduak adierazi du abiadura handiko trena gelditzea oraindik posible dela.

EA

EAKo Nazio Batzorde Eragileak erabaki du lau urtez Maiorga Ramirez, Iratxe López de Aberasturi, Mikel Goenaga, Miren Aranoa eta Esther Korresen afiliazioa bertan behera uztea, “eskubide, betebeharrak eta diziplina araudiaren urratze larriak egin dituztelako”. Irailean ireki zieten prozesua.